

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumiy o'rta ta'lim maktabi
matematika fani o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yilida 9-sinf iqtidorli
o'quvchilar uchun algebra fanidan*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“

_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To ‘garak rahbari _____

“

_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To ‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘

20__-20__-o‘quv yilida iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “Yosh matematik” to‘garagining ISH REJASI

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	u q ax ² Funksiya	1		
2.	u q ax ² Q bx Q e Funksiya.	1		
3.	Pifagor teoremasi va uning tatbiqlari	1		
4.	Kvadrat tengsizlik va uning yechimi	1		
5.	Funksyaning aniqlanish sohasi	1		
6.	Funksyaning o‘sishi va kamayishi	1		
7.	Daraja qatnashgan tengsizlik va tenglamalar	1		
8.	Takrorlash	1		
9.	3d-geometriya – fazoviy jismlarda planimetriya masalalari	1		
10.	Ikkinci darajali tenglama qatnashgan eng sodda sistemalarni yechish	1		
11.	Sodda tengsizliklarni isbotlash	1		
12.	Loyiha ishini bajarish bo‘yicha ko‘rsatmalar	1		
13.	Ko‘pburchaklarning o‘xshashligi	1		
14.	Burchakning radian o‘lchovi.	1		
15.	Nuqtani koordinatalar boshi atrofida bijrisii	1		
16.	Takrorlash	1		
17.	Uchburchaklar o‘xshashligining birinchi alomati	1		
18.	Sinus, kosinus va tangensning ishoralari	1		
19.	a va - a burchaklarning sinusi, kosinusi, tangensi va kotangensi	1		
20.	Qo‘sish formulalari	1		
21.	To‘g‘ri burchakli uchburchaklarning o‘xshashlik alomatlari	1		
22.	Takrorlash	1		
23.	Amaliy mashq va tatbiq	1		
24.	Tarixiy masalalar	1		
25.	Tekislikda geometrik almashtirishlar, harakat va parallel ko‘chirish	1		
26.	Arifmetik progressiya dastlabkin ta hadining yig‘indisi	1		
27.	Geometrik progressiya dastlabki n ta hadining yig‘indisi	1		
28.	Cheksiz kamayuvchi geometrik progressiya	1		
29.	Geometrik shakllarning o‘xshashligi	1		
30.	Takrorlash	1		
31.	Hodisaning ehtimolligi	1		
32.	Tasodifiy miqdorlar	1		
33.	Tasodifiy miqdorlarning sonli xarakteris tikalari	1		
34.	Uchburchaklar va to‘rtburchaklar	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: To 'garak rahbari: _____

Mavzu: u q ax² Funksiya

Maqsadlar:

- a) o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarni hosil qilish.
- b) o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetishiga hissa qo'shish.
- v) o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrlashga o'rgatish

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihizi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

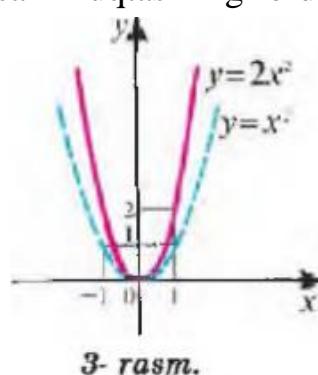
1-masala. u q 2x² funksiyaning grafigini yasang. A u q 2xt funksiyaning qiymatlar jadvalini tuzamiz:

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
$y = 2x^2$	18	8	2	0	2	8	18

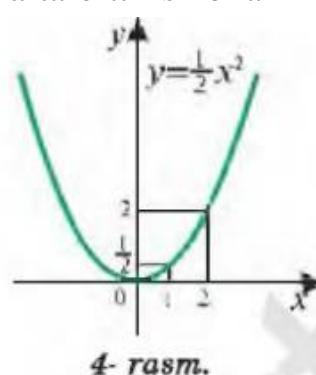
Topilgan nuqtalarni yasaymiz va ular orqali silliq egri chiziq o'tkazamiz (3-rasm). Ay q 2x² va y q x² funksiyalarning grafiklarini taqqoslasmiz (3- rasm). x ning aynan b ir qiymatida y q 2x² funksiyaning qiymati y q x² funksiyaning qiymatidan 2 marta ortiq. Bu y q 2x² funksiya grafiginmg har bir nuqtasini y q x² funksiya grafigining xuddi shunday abssissali nuqtasining ordinatasini 2 marta orttirish bilan hosil qilish mumkinligini bildiradi.

III.Mustahkamlash:

y q - x² va yq x² funksiyalarni taqqoslasmiz. x ning aynan bir qiymatida bu funksiyalarning qiymatlari modullari bo'yicha teng va qaram a-qarshi ishorali. Demak, y q - x³ funksiyaning grafigini y q x² funksiya grafigini Ox o'qiga nisbatan simmetrik ko'chirish bilan hosil qilish mumkin

3- rasm.

4- rasm.

IV. Uyga vazifa: 1) agar a > 0 bo'lsa, u holda u q ax² funksiya x q 0 bo'lganda musbat qiymatlar qabul qiladi; agar a < 0 bo'lsa, u holda u q ax² funksiya x * 0 bo'lganda manfiy qiymatlar qabul qiladi;

Sana: "___" 20 -yil. Sinflar: ___ To 'garak rahbari: ___

Mavzu: u q ax² Q bx Q e Funksiya.

Maqsadlar:

- o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarni hosil qilish.
- o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetishiga hissa qo'shish.
- o'quvchilarining xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrlashga o'rgatish

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihozi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

1-masala. $y = x^2 - 2x + 3$ funksiyaning grafigini yasang va uni $u q x^2$ funksiya grafigi bilan taqqoslang. A $u q x^2 - 2x + 3$ funksiyaning qiymatlar jadvalini tuzamiz:

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
$y = x^2 - 2x + 3$	18	11	6	3	2	3	6

Topilgan nuqtalarni yasaymiz va ular orqali silliq egri chiziq o't- kazamiz (9 -rasm).

Grafiklarni taqqoslash uchun to'la kvadratni ajratish usulidan foydalanim, $y = x^2 - 2x + 3$ formulaning shaklini almashtiramiz: $u q x^2 - 2x + 1 = Q_1$ $Q_2 = 2$ ($* - 1$) $2 = Q_2$.

Aval $u q x^2$ va $u q (x - 1)^2$ funksiyalarning grafiklarini taqqoslasmiz. Endi $y = (x - 1)^2$ va $y = (x - 1)^2 + 2$ funksiyalarning graliklarini taqqoslasmiz. x ning har bir qiymatida $y = (x - 1)^2 + 2$ funksiyaning qiymati

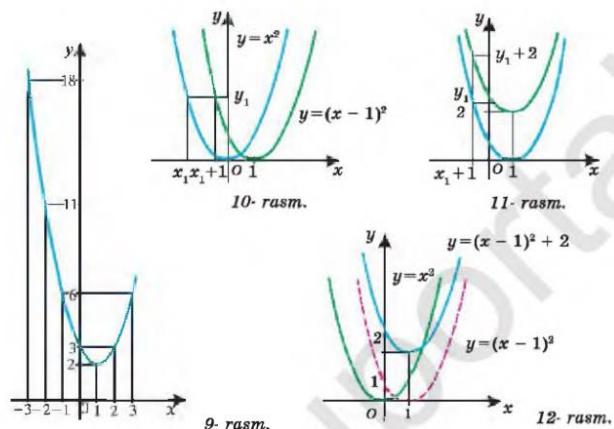
$y = (x - 1)^2 + 2$ funksiyaning mos qiymatidan 2 taga ortiq. Demak, $y = (x - 1)^2 + 2$ funksiyaning grafigi $y = (x - 1)^2$ parabolani ikki birlik yuqoriga siljitchish bilan hosil qilingan paraboladir (11-rasm).

III.Mustahkamlash:

Shunday qilib, $u q ax^2 + bx + c$ funksiyaning grafigi $y = ax^2 + bx + c$ parabolani koordinatalar o'qlari bo'ylab Biljtitishlar natijasida hosil bo'ladigan parabola bo'ladi. $y = ax^2 + bx + c$ tenglik parabolaning tenglamasi deyiladi. $y = ax^2 + bx + c$ parabola uchining ($x_0; y_0$) koordinatalarini quyidagi formula bo'yicha topish mumkin:

IV. Uyga vazifa: $y = ax^2 + bx + c$ parabolaning simmetriya o'qi ordinatalar o'qiga parallel va parabolaning uchidan o'tuvchi to'g'ri chiziq bo'ladi.

Parabolaning uchi (-1; 2) nuqta bo'lgani uchun parabolaning tenglamasini yozing.

Sana: "___" 20__-yil. Sinflar: ___ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Pifagor teoremasi va uning tatbiqlari

Maqsadlar:

- o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarini hosil qilish.
- o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetishiga hissa qo'shish.
- o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrlashga o'rgatish

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

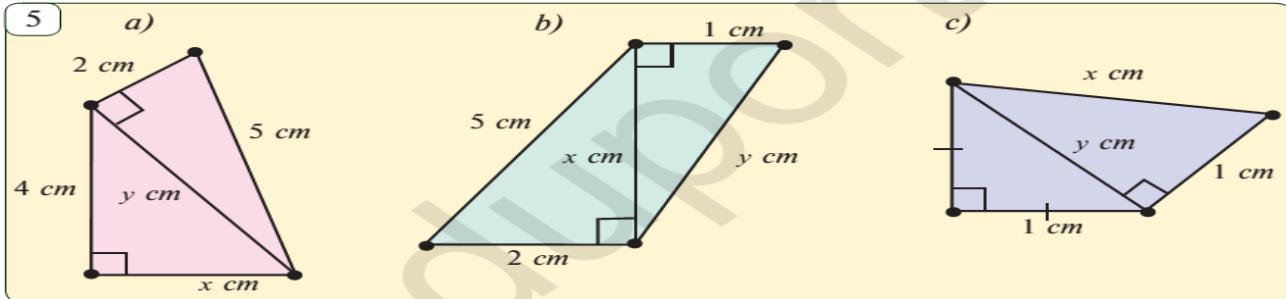
ABC uchburchakning AB tomoni 6 cm, Ava B burchaklari, mos ravishda, 30° va 60° bo'lsa, ABCuchburchak yuzini toping.

Yechish.Uchburchakning Cburchagini topamiz: $\angle C = 180^\circ - (\angle A + \angle B) = 180^\circ - (60^\circ + 30^\circ) = 90^\circ$. Demak, to'g'ri burchakli ABC uchburchakning AB gipotenuzasi 6 cm va Aburchagi 30° ekan. To'g'ri burchakli uchburchakda 30° li burchak qarshisidagi katet gipotenuzning yarmiga teng bo'lgani uchun, $BC = 3\sqrt{3}$ cm (4-rasm).

Pifagor teoremasidan foydalanib AC katetni topamiz:

$AC^2 = AB^2 - BC^2 = 6^2 - (3\sqrt{3})^2 = 36 - 27 = 9$ (cm), $AC = 3$ cm.

Endi uchburchak yuzini topamiz:

III.Mustahkamlash:

5-rasmda berilganlarga ko'ra noma'lumlarni toping.

Katetlari 15 cm va 20 cm bo'lgan to'g'ri burchakli uchburchak gipotenuzasiga tushirilgan balandligini toping.

IV. Uyga vazifa:

6-rasmda tegishli kesma(lar)ni yasab, noma'lum AB kesmaning uzunligini toping.

7-rasmda berilganlardan foydalanib to'g'ri to'rtburchak yuzini toping.

Yechish. To'g'ri to'rtburchakning kichik tomonini x bilan belgilasak, unda Pifagor teoremasiga ko'ra:

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat matematika fanidan 9-sinf iqtidorli o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

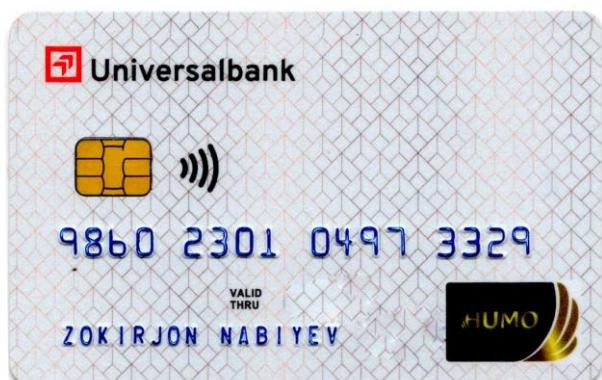
Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**